ד"ר סגל הלוי דוד אראל

מג'אווה לפייתון חלק א'

מבנה של סקריפט פייתון-

בדומה לתוכניות של ג'אווה, לכל פרויקט יש כמה מסמכים או סקריפטים, ולכל מסמך יש את הסיומת שלו- בג'אווה: 'java'.' או 'py'.' בפייתון.

לתוכניות בשפות סטטיות יש כמה קבצים וקובץ ראשי המכיל פונקציית main שרץ בתחילת התוכנית "ומנהל" אותה. בפייתון לעומת זאת המפרש מריץ סקריפטים החל מהמסמך הראשון ועד המסמך האחרון לפי סדר מסוים ,ואין צורך בפונקציה ראשית שפועלת בתחילת התוכנית,

אך על כל פנים, ניתן להגדיר פונקציה ספציפית כנקודת תחילת התוכנית, זה שימושי בעיקר כדי להבין כיצד התוכנית עובדת.

: if __name__ == "__main__" הדרך הנהוגה להגדרת פונקציה ראשית היא ע"י

```
def main():
    print("Hello World!")

if __name__ == "__main__":
    main()
```

- module - סקריפט

כדי להבין מה זה __name__ נצטרך להבין תחילה איך להריץ קבצי פייתון-

ישנם שתי דרכים (עיקריות) להורות לפייתון להריץ את קבצי הפייתון: פייתון היא שפה שמפעילה "מפרש" שעובר שורה אחר שורה של הקוד ומבצע אותה או שומר בזיכרון את הפעולה של אותה

ם יהן שורה. עם התקנת השפה על המחשר אנחנו מתקנונם גם מער "עננורעקנונני" שהוא תורנית שרעה בזמו אמת. מחרה לפקודות

עם התקנת השפה על המחשב אנחנו מתקינים גם מצב "אינטראקטיבי", שהוא תוכנית שרצה בזמן אמת, מחכה לפקודות בשפת פייתון ומבצעת אותם.

כדי להפעיל את המצב האינטראקטיבי, צריך רק להפעיל את הפקודה python3 או python3 בטרמינל, והוא יקרה למצב הנ"ל.

נוכל לייבא למצב הקיים גם modules של פייתון שכתבנו מראש וכך להפעיל אותם מתוך התוכנית האינטראקטיבית ע"י module שלו (במידה והטרמינל לא נמצא באותה תיקייה של ה-module). הפקודה import ושם הmodule או המשלה להפעיל את הפונקציה (exit() שיוצאת מתהליך וחוזרת לטרמינל, ניתן גם ללחוץ ctr+d.

דרך נוספת להריץ את הקוד היא כסקריפט, ואז המשתמש צריך להזין בטרמינל, בתיקייה של הקבצים את הפקודה: 'python3 name_of_the_file.py' (הפקודה היא python3 המקריפט בסיומת 'python3.').

סקריפט הוא קובץ טקסט של פייתון(קובץ 'py'.) שמכיל קוד פייתון שמטרתו לרוץ ישירות ע"י המשתמש. לעומתו module הוא קובץ טקסט (קובץ 'py.') המכיל קוד פייתון ומטרתו להיות תוכנית שמיובאת לתוכניות פייתון אחרות, אז בעצם ההבדל בניהם הוא שהראשון נועד להרצה והשני נועד לייבוא לתוכנית רצה.

לפעמים נרצה להשתמש בסקריפט אחד בתוך סקריפט אחר כmodule. בזכות המשתנה __name__ נוכל לקבוע אם נרצה להריץ את הקובץ כסקריפט או לייבא אותו cmodule. כשאנחנו מריצים את הקובץ כסקריפט המשתנה __name__ יהיה שווה למחרוזת " __main__" אבל כשמריצים את הקוד כmodule בתוך תוכנית אחרת, אז ערך המשתנה הוא שם הקובץ.

עכשיו מה שיקרא אם נריץ את הסקריפט הוא שהמפרש יבדוק מה ערכו של __name__ ואם המשתנה יהיה שווה

ד"ר סגל הלוי דוד אראל

__main__ הוא יבין שהקוד נקרא כסקריפט, ויריץ אותו החל מנקודה שאותה צוינה כנקודת ההתחלה, למשל למעלה __main__ הוא יבין שהקוד נקרא כסקריפט. main קבענו שהתוכנית תתחיל מהפונקציה

אך אם המשתנה לא שווה ל- __main__ המפרש יבין שזהו module בתוך תוכנית אחרת, ובמקרה כזה לא יהיה צורך __main__ להגדיר נקודת התחלה, כי התוכנית שמריצה את הmodule תקבע באילו משתנים היא רוצה להשתמש מתוך הקובץ.

בלוקים וסיומות של פקודה-

בשפות כמו ג'אווה אנחנו מציינים סיום פקודה בנקודה פסיק ';' ,ותחילת קטע וסיומו עם סוגרים מסולסלים '{ }'. כל קטע קוד המתחיל בסוגר מסולסל (פותח) ומסתיים בסוגר מסולסל (סוגר) נקרא בלוק.

הסוגריים מאפשרים לתוכנה לזהות היכן נגמר הקטע, אך הם לא מחייבים לשמור על איזשהו סדר, מה שבהרבה מקרים גורם למתכנתים מתחילים ,אבל לא רק, ליצור קוד מבולגן שקשה לעקוב אחר הלוגיקה שלו, מה שמקשה על מתכנתים חדשים "להיכנס" לתוכנית.

פייתון היא שפה שבנויה בהתאם לאיזשהו מניפסט שמחייב אותה, לכן כדי להקפיד על עיקרון "קוד נקי" וכדי שהשפה תהיה דומה ככל הניתן לשפה אנושית, בלוק בפייתון מצוין בנקודתיים ,ירידת שורה ובהזחות במקום בסוגרים עגולים ונוקדה פסיק. סיומות של פקודה לא נגמרות עם איזשהו סימן מיוחד אלא פשוט בירידת שורה, מה שמקנה לשפה מראה של כותרת ופירוט או רשימת סופר, שהיא בהחלט יותר אנושית מהמבנה המוכר של שפות תכנות כמו ג'אווה. דוגמא:

```
public class Test { public static void main(String args[]) {
    String array[] = {"Hello, World", "Hi there, Everyone", "6"};
    for (String i : array) {System.out.println(i);}}}
```

קוד חוקי בג'אווה שמדפיס למסך כל אחת מהמחרוזות במערך array, הקוד לא מחויב לחוקי אסתטיקה קפדניים במיוחד. ואותו הפונקציונליות בדיוק בפייתון:

```
stuff = ["Hello, World!", "Hi there, Everyone!", 6]
for i in stuff:
    print(i)
```

כל שורה היא פקודה נפרדת, וכל בלוק בנוי מכותרת (במקרה הזה ההצהרה על לולאה), נקודתיים, ותחילת הבלוק בשורה מתחת עם רווח מתחילת מיקום הכותרת.

במבנה כזה נוצרת איזושהי היררכיה- כל הפקודות שנחשבות שוות אחת לשנייה, כלומר מוכלות באותו הבלוק, יתחילו מאותה נקודה רק בשורות נפרדות, כך שבמקרה כמו הקוד המצוין לעיל, אם נרצה להוסיף פקודה שתבוא בסוף הלולאה, נוכל לזהות אותה בקלות גם אם אנחנו לא כותבי הקוד, כי היא פשוט תתחיל מאותה נקודה שהתחילה הכותרת של הלולאה:

```
stuff = ["Hello, World!", "Hi there, Everyone!", 6]
for i in stuff:
    print(i)
print("end")
```

הזחות הן דבר מרכזי בפייתון ואם הפקודה שבאה באותו הבלוק לא זהה ברווח לשאר הפקודות בבלוק, או שהיא לא בדיוק במרחק המתאים מהכותרת המפרש לא יכול לזהות את הפקודה, או שהוא יזהה אותה בבלוק אחר.

-(comments) הערות

כתיבת הערות בקוד עוזרת לתאר את תהליך החשיבה של המתכנת, עוזרת לו ולאחרים להבין יותר מאוחר את כוונתו בכתיבת שורות ספציפיות או כל הקוד בכללותו, עוזרת במציאת שגיאות בקוד ותיקונם, שיפור הקוד ושימוש בו (אינטגרציה) בפרויקטים אחרים.

בג'אווה יש שני סוגים של הערות: הערת שורה שאותה אנחנו מציינים עם '//' והיא מגדירה שכל מה שבא מהסימון של שני הקווים האלכסוניים ועד סוף השורה יחשב כהערה ולא יקומפל ע"י המהדר;

או הערת בלוק (הערה של כמה שורות) שאותה אנחנו מסמנים עם */ בתחילת בלוק הערה ובסוף הבלוק אנחנו סוגרים עם או הערת בלוק (הערה של כמה שורות) |* (יש עוד כמה סוגים כמו הערות javadocs) אך אלו שתי סוגי הערות המרכזיות).


```
ד"ר סגל הלוי דוד אראל
```

. '#' בפייתון סימון הערות הוא בצורה שונה, כשרוצים לעשות הערות של שורה אחת משתמשים בתו

```
#This is a comment
#written in
#more than just one line
print("Hello, World!")
```

במדריך "<u>style guide for python code</u>" כתוב שגודל השורה המומלץ הוא כ 72 תווים. במידה ואנחנו חורגים מהגודל מומלץ לפצל את הערות לכמה שורות של הערות או לבלוק הערות , מה שמוביל אותנו לסוג השני של הערות שפייתון-הערות בלוק:

בשביל הערות של בלוק כותבים בתחילת הבלוק " " " (שלושה מרכאות) ומסיימים את בלוק גם בשלושה מרכאות:

This is a comment written in more than just one line """ print("Hello, World!")

11 11 11

טיפ: נהוג להתחיל קובץ פייתון בכמה שורות של הערות, שורות אלה מציינות מידע אודות הפרויקט, מטרת הקובץ, מי המתכנת ורישיון התוכנה.

בדר"כ הערות כאלה מסוגננות בצורה הבאה:

```
#demonstrates how to write ms excel files using python-openpyxl
#
#(C) 2015 Frank Hofmann, Berlin, Germany
#Released under GNU Public License (GPL)
#email email@email.com
#------
```

. docstring יש עוד סוג של הערות הפייתון והוא

docstring היא הערה שמוסיפים מתחת לכותרת של פונקציה, מחלקה, שיטה של מחלקה או module, והיא מסייעת לצרף הערות לחלקים בפרויקט כך שגם מחוץ לפרויקט יהיה ניתן לקרוא עליהם:

```
def add(value1, value2):
    """Calculate the sum of value1 and value2."""
    return value1 + value2
```

add היא פונקציה שמקבלת שני ערכים ומחזירה את הסכום שלהם. הוספנה לה docstring ועכשיו נוכל לבדוק מה הפונקציה עושה מבלי להשתמש בה:

```
>>> print add.__doc__
Calculate the sum of value1 and value2.
```

